

„File de istorie, file de poezie“

File de istorie, file de poezie este un emoționant spectacol pe care Teatrul de Comedie l-a închinat evocării eroismului ostașilor români în războiul pentru independență.

În prima sa parte, spectacolul se înfățișează ca un recital de poezie patriotică. Sub fa'durile tricolorului românesc sînt prezentate fragmente din mărturiile poetice sau epice închinare de mării noștri scriitori hotărîtoare momente evocate. Un adevrat fundal muzical conferă noblețe și măreție recitărilor. E un preludiu înălțător al evocărilor scenice propriu-zise ale războiului de la 1877: de

fapt, al începutului piesei în fața redutei de Mircea Radu Iacoban.

Realizatorul acestui spectacol este Constantin Băltărețu. El se bucură de participarea unor forțe artistice de prim rang ale colectivului, cum sînt: George Mihăiță, Liliana Țicău, Sorin Gheorghiu, Dan Tufaru, Candid Stoica, Vladimir Găitan (recitalul de poezie) și Maria Ploae, Silviu Stănculescu, Mircea Șeptilici, Gheorghe Șimonca, Theo Cojocaru, Mihai Pălădescu, Dumitru Chesa (interpretul piesei în fața redutei). Colaborator apropiat și inspirat al regiei, pe plan scenografic, este Victor Bărbulescu.

Într-un repertoriu curent al teatrului, spectacolul a fost adesea urmat de emoționante discuții cu publicul.

S. V.

CARTEA DE TEATRU

ION ZAMFIRESCU:

Drama istorică
națională și
universală*

Laborioasă desprindere a dramei istorice din evoluția milenară a genului dramatic, lucrarea profesorului Ion Zamfirescu*) își justifică existența tocmai prin incursiunea efectuată într-una dintre „categoriile constitutive“ și de permanență ale genului. Autorul nu numai că leagă drama istorică de elementul ei inspirator — istoria, ci o corelează, vorbind chiar de o interinfluență, pe care o argumentează teoretic: „Istoria — în liniile ei mari, ca și în mulțimea ei de aspecte complementare — nu este scrisă numai de istorici“. (...) „Răspunderile ei se distribuie larg; solicită și mobilizează pe mulți, răspîndiți pe arii variate ale culturii“, iar „drama istorică, în fond, scrie și ea istorie“.

Aportul efectiv al lucrării dramatice vine din faptul că utilizează în analiza evenimentului o sumă de criterii străine cercetării științifice, dar capabile să înlesnească autentificarea ori să ducă la o subtilă descoperire a esențialului. Ele apelează, după mărturisirea autorului, la: intuiție, imaginație, trăire și experiență personală, contagiune simpatetică, judecată filozofică, raportare la reguli natu-

rile sau la valori ale vieții. Și autorul demostrează cum, din „fundal istoric în creația tragică a antichității grecești“, drama istorică a devenit permanentă și, în multe perioade, expresie esențializată a spiritualității și culturii tuturor etapelor ce le-a cunoscut omenirea în mileniiile sale de existență consemnată.

Ne întîlnim în volumul de față și cu aceeași meticulozitate în analiză, cu aceeași capacitate de a descoperi liantul fenomenelor artistice și de cultură cu care ne-a obișnuit Ion Zamfirescu în toate lucrările sale despre istoria teatrului universal. Nu este ignorat nici un moment definitoriu pentru desfășurarea dramaturgiei în istoric: teatru antic, medieval, elisabetan, renașterea pe meridiane europene, iluminism și romantism sînt tot atîtea capitole și etape, apoi un salt în dramaturgia contemporană și un popas analitic în ceea ce au dat autorii români de dramă istorică.

De fiecare dată, pe lângă obișnuitele criterii de stabilire a valorii, se urmăresc cu argumente irefutabile conexiunile dramei istorice cu evenimentul istoric și cu istoria propriu-zisă. Cu deosebită relevanță este urmărită traiectoria genului dramatic în scrisul românesc. Nu este vorba atît de un tablou analitic, cît de stabilirea într-o ordine de continuitate a ceea ce s-a constituit, cu adevărat, drept creație artistică și fixare revelatorie de conținut.

Volumul se încheie prin afirmarea unei credințe: „În viața spirituală a poporului nostru, ca și în puterea lui de creație literară, destinația dramei istorice continuă“.

* Ion Zamfirescu, *Drama istorică națională și universală*, Ed. Eminescu, 1976.

Florica Ichim